

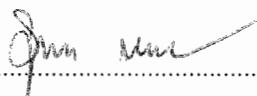
การพัฒนาโมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์
ของบุคลากรทางการศึกษา จังหวัดจันทบุรี

ประติษฐ์ ทองคำวัน

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการวิจัยและสถิติทางวิทยาการปัญญา
วิทยาลัยวิทยาการวิจัยและวิทยาการปัญญา มหาวิทยาลัยบูรพา
พฤษภาคม 2555
ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยบูรพา

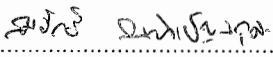
คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์และคณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ได้พิจารณา
วิทยานิพนธ์ของ ประดิษฐ์ ทองคำวัน ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตาม
หลักสูตรวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการวิจัยและสถิติทางวิทยาการปัญญา ของมหาวิทยาลัย
บูรพาได้

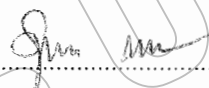
คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์

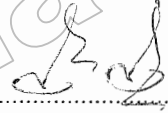

.....อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุชาดา กรเพชรปานี)

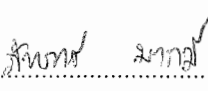

.....อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม
(รองศาสตราจารย์ ดร.ม.ร.ว.สมพร สุทัศน์ีย์)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

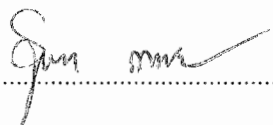

.....ประธาน
(นายแพทย์สมรักษ์ สันติเนญกุล)

.....กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุชาดา กรเพชรปานี)

.....กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.ม.ร.ว.สมพร สุทัศน์ีย์)

.....กรรมการ
(ดร.ภัทราวดี มากมี)

วิทยาลัยวิทยาการวิจัยและวิทยาการปัญญา อนุมัติให้รับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตรวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการวิจัยและสถิติทางวิทยาการปัญญา
ของมหาวิทยาลัยบูรพา

.....คณบดีวิทยาลัยวิทยาการวิจัย
และวิทยาการปัญญา

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุชาดา กรเพชรปานี)
วันที่.....เดือน พฤษภาคม พ.ศ. 2555

มหาวิทยาลัยบูรพา
Burapha University

การวิจัยนี้ได้รับทุนอุดหนุนการวิจัย ระดับบัณฑิตศึกษา
จากสำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ
ประจำปีงบประมาณ 2555

ประกาศคุณูปการ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงได้ด้วยความกรุณาจาก ผศ.ดร.สุชาติดา กรเพชรปาณี อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก รองศาสตราจารย์ ดร.ม.ร.ว.สมพร สุทัศนีย์ อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม ที่กรุณาให้คำปรึกษาแนะนำแนวทางที่ถูกต้อง ตลอดจนแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ด้วยความละเอียดถี่ถ้วนและเอาใจใส่ด้วยดีเสมอมา ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งเป็นอย่างยิ่ง จึงขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ขอขอบพระคุณ ผ.ศ.ดร.รุ่งฟ้า กิติญาณสุนต์ พญ.ภาณุจนา พิทักษ์วัฒนานนท์ ดร.อานนท์ สุขภาคกิจ ดร.พูลพงศ์ สุขสว่าง และ อาจารย์ลัดดา เหลืองรัตนมาศ ผู้ทรงคุณวุฒิที่ให้ความอนุเคราะห์ในการตรวจสอบ รวมทั้งให้คำแนะนำแก้ไขเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยให้มีคุณภาพ นอกจากนี้ยังได้รับความอนุเคราะห์จากท่านผู้อำนวยการโรงเรียนชลจรรัชดาภิเษก ตลอดจนเพื่อนครูในจังหวัดจันทบุรี ปีการศึกษา 2554 ที่ให้ความร่วมมือเป็นอย่างดีในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย จนทำให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยดี

เนื่องจากงานวิจัยนี้ได้รับทุนอุดหนุนจากสำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ ประจำปีงบประมาณ 2555 จึงขอขอบพระคุณ ณ ที่นี้ด้วย

ขอกราบขอบพระคุณ คุณแม่ชอง ทองคำวัน ที่ให้กำลังใจ และสนับสนุนผู้วิจัยเสมอมา คุณค่าและประโยชน์ของวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอมอบเป็นกตัญญูแก่เวทิตาแด่ บุพการี บูรพาจารย์ และผู้มีพระคุณทุกท่านทั้งในอดีตและปัจจุบัน ที่ทำให้ข้าพเจ้าเป็นผู้มีการศึกษา และประสบความสำเร็จมาจนตราบนานเท่านานนี้ และขออุทิศให้คุณพ่อแสวง ทองคำวัน ที่ล่วงลับไปแล้ว

ประดิษฐ์ ทองคำวัน

51921359: สาขาวิชา: การวิจัยและสถิติทางวิทยาการปัญญา; วท.ม. (การวิจัยและสถิติทาง
วิทยาการปัญญา)

คำสำคัญ: โมเดลสมการโครงสร้าง/การดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์/ความคาดหวังจากการดื่ม
เครื่องดื่มแอลกอฮอล์/ความวิตกกังวลทางสังคม

ประดิษฐ์ ทองคำวัน: การพัฒนาโมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของการดื่มเครื่องดื่ม
แอลกอฮอล์ของบุคลากรทางการศึกษา จังหวัดจันทบุรี (A CAUSAL RELATIONSHIP MODEL OF
ALCOHOLIC DRINKING AMONG EDUCATIONAL PERSONNEL IN CHANTHABURI
PROVINCE). คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์: สุชาดา กรเพชรปานี, Ph.D., ม.ร.ว.สมพร สุทัศนีย์,
Ph.D. 132 หน้า. ปี พ.ศ. 2555.

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาโมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของการดื่มเครื่องดื่ม
แอลกอฮอล์ของบุคลากรทางการศึกษา จังหวัดจันทบุรี กลุ่มตัวอย่างเป็นบุคลากรทางการศึกษา
จังหวัดจันทบุรี ประจำปีการศึกษา 2554 จำนวน 400 คน โดยวิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้นภูมิ เครื่องมือใน
การเก็บรวบรวมข้อมูลคือ แบบสอบถามแบ่งออกเป็น 4 ตอน ได้แก่ ความวิตกกังวลทางสังคม
ความคาดหวังเชิงบวกจากการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ พฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์และ
ผลจากการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ การวิเคราะห์ข้อมูลใช้โปรแกรม SPSS for Windows ในการ
วิเคราะห์ค่าสถิติพื้นฐาน และใช้โปรแกรม LISREL 8.54 ในการวิเคราะห์โมเดลความสัมพันธ์เชิง
สาเหตุ

ผลการวิจัยปรากฏว่า โมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์
ของบุคลากรทางการศึกษา จังหวัดจันทบุรีที่พัฒนาขึ้น ประกอบด้วยตัวแปรแฝง 4 ตัวแปร ได้แก่
ความวิตกกังวลทางสังคม ความคาดหวังเชิงบวกจากการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ พฤติกรรมการ
ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ และผลจากการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ มีความสอดคล้องกับข้อมูลเชิง
ประจักษ์อยู่ในเกณฑ์ดี โดยพิจารณาจากผลการตรวจสอบค่าสถิติ ไค-สแควร์มีค่าเท่ากับ 14.74
df เท่ากับ 40 p เท่ากับ 1.00 GFI เท่ากับ 1.00 AGFI เท่ากับ 0.98 CFI เท่ากับ 1.00 และRMSEA
เท่ากับ 0.00 ค่าสัมประสิทธิ์การพยากรณ์พฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ เท่ากับ 0.76 และ
สัมประสิทธิ์การพยากรณ์ผลจากการดื่มเท่ากับ 0.27 แสดงว่า ตัวแปรในโมเดลสามารถอธิบายความ
แปรปรวนของพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ได้ร้อยละ 76 และอธิบายความแปรปรวนของผล
จากการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ได้ร้อยละ 27

51928051: MAJOR: RESEARCH AND STATISTICS IN COGNITIVE SCIENCE; M.Sc.
(RESEARCH AND STATISTICS IN COGNITIVE SCIENCE)

KEYWORDS : CAUSAL RELATIONSHIP MODEL/ALCOHOLIC DRINKING/ALCOHOLIC
DRINKING OUTCOME EXPECTANCY/SOCIAL ANXIETY

PRADIT THONGKUMWAN: A CAUSAL RELATIONSHIP MODEL OF ALCOHOLIC
DRINKING OF EDUCATIONAL PERSONNEL IN CHANTHABURI PROVINCE. ADVISORY
COMMITTEE: SUCHADA KORNPETPANEE, Ph.D., M.R. SOMPORN SUDHASANI, Ph.D.
132 P. 2012.

The purpose of this research was to develop and validate a causal relationship model of alcoholic drinking of educational personnel in Chanthaburi province. The model consisted of four latent variables: social anxiety, alcoholic drinking behavior, positive alcoholic drinking outcome expectancy, and result of alcoholic drinking. The sample derived by means of stratified sampling, consisted of 400 of educational personnel Chanthaburi province in the academic year 2011. Research instruments included a social anxiety questionnaire, positive alcoholic drinking outcome expectancy questionnaire, alcoholic drinking behavior questionnaire, and result of alcohol drinking questionnaire. Descriptive statistics were generated using SPSS; causal modeling involved in the use of LISREL 8.54 edition.

Results indicated that the hypothetical model was consistent with the empirical data. Goodness of fit statistics were: chi-square test = 14.74, $df = 40$, $p = 1.00$, $GFI = 1.00$, $AGFI = .98$, $CFI = 1.00$, $RMR = .02$ and $RMSEA = .00$. The variables in the hypothetical model accounted for 76 percent and 27 percent of the total variance of alcoholic drinking behavior and result of alcohol drinking respectively.

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	จ
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	ฉ
สารบัญ	ช
สารบัญตาราง	ฌ
สารบัญภาพ	ญ
บทที่	
1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	4
กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	4
สมมติฐานของการวิจัย.....	7
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	7
ขอบเขตของการวิจัย.....	7
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	8
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	11
ทฤษฎีความคาดหวังหรือทฤษฎีวี (VIE) ของวูรูม.....	11
เครื่องตัดแอลกอฮอล์และผลจากการตัดเครื่องตัดแอลกอฮอล์.....	13
ผลจากการตัดเครื่องตัดแอลกอฮอล์.....	14
ความคาดหวังเชิงบวกของการตัดเครื่องตัดแอลกอฮอล์.....	19
พฤติกรรมกรรมการตัดเครื่องตัดแอลกอฮอล์.....	21
ความวิตกกังวลทางสังคม.....	23
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	36
โมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุ.....	37
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	44
การพัฒนาโมเดลและตรวจสอบความสอดคล้องของโมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุกับข้อมูลเชิงประจักษ์.....	44
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	45
การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	46
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	48
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	48
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	51
ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ค่าสถิติพื้นฐาน.....	52
ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรสังเกตได้ในโมเดล	

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
ความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของการตีเครื่องตีแม่เหล็กของบุคลากรทางการศึกษา จังหวัดจันทบุรี.....	55
ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์โมเดลการวัดของตัวแปรแฝงในโมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของ การตีเครื่องตีแม่เหล็กของบุคลากรทางการศึกษา จังหวัดจันทบุรี.....	58
ตอนที่ 4 โมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของการตีเครื่องตีแม่เหล็กของบุคลากรทาง การศึกษา จังหวัดจันทบุรี.....	60
5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	64
สรุปผลการวิจัย.....	64
อภิปรายผลการวิจัย.....	66
ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้.....	68
ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป.....	69
บรรณานุกรม	70
ภาคผนวก	76
ภาคผนวก ก	77
1. รายชื่อผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบเครื่องมือ.....	78
2. หนังสือขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย.....	78
ภาคผนวก ข เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	80
ภาคผนวก ค ผลการวิเคราะห์โมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุการตีเครื่องตี แม่เหล็กของบุคลากรทางการศึกษา จังหวัดจันทบุรี.....	93
ประวัติย่อของผู้วิจัย	132

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1 จำนวนประชากรจำแนกตามเขตพื้นที่ และประเภทของบุคลากรทางการศึกษา.....	45
2 จำนวนตัวอย่างจำแนกตามเขตพื้นที่ และประเภทของบุคลากรทางการศึกษา.....	46
3 ค่าความเที่ยงของแบบสอบถามด้านความวิตกกังวลทางสังคม ความคาดหวัง เชิงบวกจากการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ พฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ และผลจากการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์.....	48
4 จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลจำแนกตามเขตพื้นที่ และประเภทของบุคลากรทางการศึกษา.....	52
5 ค่าเฉลี่ยเลขคณิต ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าสัมประสิทธิ์การกระจายของ ตัวแปรสังเกตได้ ค่าความเบ้ และค่าความโด่ง ของตัวแปรสังเกตได้.....	53
6 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรในโมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของ การดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์.....	56
7 การวิเคราะห์แยกค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรและค่าสัมประสิทธิ์ อิทธิพลของโมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของ บุคลากรทางการศึกษา จังหวัดจันทบุรี.....	62

สารบัญภาพ

ภาพที่		หน้า
1	โมเดลสมมติฐานของโมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของบุคลากรทางการศึกษา จังหวัดจันทบุรี.....	6
2	โมเดลการวัดของตัวแปรแฝงความวิตกกังวลทางสังคม.....	58
3	โมเดลการวัดความคาดหวังเชิงบวกของการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์.....	59
4	โมเดลการวัดผลจากการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์.....	60
5	โมเดลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุของการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของบุคลากรทางการศึกษา จังหวัดจันทบุรี.....	61